

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: PNK.I.4130.107.2023

Kielce, dnia 04-07-2023

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały nr LXIII/290/2023 Rady Miejskiej w Opatowcu z dnia 30 maja 2023 roku w sprawie *określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności w ośrodku wsparcia dziennego – Klubie Seniora w Kocinie* w części obejmującej § 3, § 4 i § 5.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 maja 2023 r. Rada Miejska w Opatowcu przyjęła uchwałę Nr LXIII/290/2023 w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności w ośrodku wsparcia dziennego – Klubie Seniora w Kocinie. Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 5 czerwca 2023 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru uznał, iż uchwała w części jest niezgodna z prawem. W ocenie organu nadzoru § 3, § 4 i § 5 uchwały istotnie narusza art. 97 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2023 r. poz. 901).

Z treści przepisu art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej wynika uprawnienie dla rady powiatu lub rady gminy do ustalania, w zakresie zadań własnych, szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.

Organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym jest zobowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art. 7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Realizując

kompetencję, organ musi uwzględniać treść normy ustawowej. Odstąpienie od tej zasady z reguły stanowi istotne naruszenie prawa. Zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie ugruntował się pogląd dotyczący dyrektyw wykładni norm o charakterze kompetencyjnym. Naczelną zasadą prawa administracyjnego jest zakaz domniemania kompetencji. Ponadto należy podkreślić, że normy kompetencyjne (upoważniające) powinny być interpretowane w sposób ścisły, literalny. Jednocześnie niedopuszczalne jest dokonywanie wykładni rozszerzającej przepisów kompetencyjnych oraz wyprowadzanie kompetencji w drodze analogii (zob. wyr. WSA we Wrocławiu z 28.1.2014 r., IV SA/Wr 629/13, Legalis).

Delegacja ustawowa wynikająca z art. 97 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej zobowiązuje radę do wskazania w uchwale szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności rozumianych jako okoliczności i przesłanki, które powinny być brane pod uwagę przy ustalaniu wysokości opłaty. Te szczegółowe zasady nie mogą być sprzeczne z zasadami określonymi w ustawie, w szczególności nie mogą pozbawiać prawa do podejmowania decyzji w przedmiotowym zakresie przez podmiot ustawowo do tego upoważniony. Ustalając natomiast szczegółowe zasady, powinna określić jedynie granice, w ramach których opłata winna zostać ustalona przez uprawnione podmioty.

Rada Miejska w § 3 uchwały postanowiła, że osobom skierowanym w trakcie miesiąca kalendarzowego i osobom, które zakończyły uczestnictwo w trakcie trwania miesiąca lub nie uczestniczyły w zajęciach z powodu usprawiedliwionej nieobecności, opłatę należną od uczestnika za cały miesiąc dzieli się przez ilość dni roboczych i mnoży przez faktyczną liczbę dni pobytu. W ocenie organu nadzoru Rada nie jest umocowana do objęcia zakresem przedmiotowej uchwały postanowień wskazujących na warunki i okoliczności, w jakich opłata ulega proporcjonalnemu zmniejszeniu jak to uczyniła w § 3 uchwały. Zastrzeżenia budzi także zwrot „usprawiedliwiona nieobecność”, który jest niedookreślony, nie wskazuje kto i na jakich zasadach miałby weryfikować jaka nieobecność jest usprawiedliwiona a jaka nie. Ponadto, w świetle powyższego zapisu każda nieusprawiedliwiona nieobecność skutkować będzie ponoszeniem przez osobę kierowaną pełnej odpłatności za dany miesiąc, mimo braku świadczenia w tym czasie na jej rzecz jakichkolwiek usług. Powyższe w ocenie organu nadzoru narusza zasadę ekwiwalentności opłaty, albowiem bezpodstawnym jest obligowanie osoby kierowanej do ponoszenia odpłatności za usługi, które w istocie nie zostały udzielone.

Rada Miejska w § 4 uchwały postanowiła, że w przypadku śmierci uczestnika, zaprzestaje się dochodzenia zwrotu odpłatności za pobyt w Klubie Seniora. Brak jest delegacji ustawowej dla przyjęcia przez Radę wskazanego wyżej zapisu, w szczególności, że pozbawia on prawa do podejmowania decyzji w przedmiotowym zakresie przez podmiot ustawowo do tego upoważniony.

Brak jest także upoważnienia dla organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego do określenia sposobu i terminu wnoszenia opłaty, które Rada Miejska zawarła w § 5 przedmiotowej uchwały przyjmując, że opłata za pobyt w Klubie Seniora w Kocinie jest wnoszona na wskazany rachunek bankowy do dnia 10 każdego miesiąca następującego po miesiącu uczestnictwa w Klubie Seniora za wyjątkiem grudnia, gdzie opłata winna zostać wniesiona najpóźniej do 29 dnia tego miesiąca.

W konsekwencji, powyższe regulacje, jako wykraczające poza delegację wynikającą z art. 97 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, należy uznać za przyjęte z istotnym naruszeniem prawa, skutkujące ich nieważnością.

Mając powyższe na względzie stwierdzić należy, iż wydanie rozstrzygnięcia we wskazanym na wstępie zakresie jest w pełni uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Podpis
Rafał Nowak
Wicewojewoda Świętokrzyski